

ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอนต้นของตมในกิจกรรมของชุมชน

นางสาวศิริพร เนติบัณฑิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-745-9

011344

117451036

OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS
CONCERNING THEIR ROLES
IN THE COMMUNITY ACTIVITIES

Miss Siriporn Netibundit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอนต้นของตมในกิจกรรมของชุมชน
 โดย นางสาวศิริพร เนติบัณฑิต
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

..... *สุประคินฐ์ บุณนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคินฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *สุมน อมรวิวัฒน์* ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

..... *นิรมล สวัสดิ์ทิพย์* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์ทิพย์)

..... *พชรวรรณ จันทรางศุ* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอนต้นของตนในกิจกรรมของชุมชน
 ชื่อนิสิต : นางสาว ศิริพร เนติบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ จันทรางศุ
 ภาควิชา : ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา : 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีตอนต้นของตนเนกกิจกรรมของชุมชนในค่านาชีพ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรมประเพณี อนามัย และนันทนาการระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูประถมศึกษาที่มีต่อกิจกรรมของชุมชนในปัจจุบันระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกิจกรรมของชุมชน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ครูประถมศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นตอนต้นของตนในกิจกรรมของชุมชนแตกต่างกัน
2. ครูประถมศึกษาเพศชายและครูเพศหญิงมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่สอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ในอำเภอเมือง อำเภอ กบินทร์บุรี อำเภอสระแก้ว อำเภอตาพระยา และอำเภออรัญประเทศ จำนวน 250 คน เพศชาย 119 คน เพศหญิง 131 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชากรแบบธรรมดา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ และ ไคสแควร์

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชนด้านการส่งเสริมอาชีพ และการเมืองการปกครองระหว่างครูเพศชายและ ครูเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01
2. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชนด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี การส่งเสริมนันทนาการของชุมชน ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาตอบทบาทของตนในกิจกรรมของชุมชนด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของชุมชน ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูศึกษาด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การเมืองการปกครอง และนันทนาการของชุมชน ระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01
5. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของครูศึกษาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี และสุขภาพอนามัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
6. ครูประถมศึกษา ร้อยละ 84.40 มีความคิดหาปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรของชุมชนก็คือ ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และวิธีการในการแก้ปัญหาคือ ควรให้มีการชลประทานหรือทำเขื่อนเก็บน้ำขนาดเล็กไว้ใช้ยามขาดแคลน

7. ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของคนในชุมชนครูประถมศึกษาร้อยละ 50.40 มีความคิดเห็นว่า ควรส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มรายได้
8. ครูประถมศึกษาร้อยละ 64.40 มีความเห็นว่า ปัญหาในทางการเมืองการปกครองของชุมชนคือ การที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง มองไม่เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง และในการแก้ปัญหาที่คือ จัดการอบรมส่งเสริมความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
9. ครูประถมศึกษาร้อยละ 74.80 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาในทางวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนคือ การยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีน้อยลง และในการแก้ปัญหาที่คือ จัดให้มีการอบรมเพื่อปลูกฝังค่านิยมอันดีงามของชาติแก่เด็กและเยาวชน
10. ครูประถมศึกษาร้อยละ 70.80 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของชุมชน คือ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการระวังรักษาสุขภาพ และในการแก้ปัญหา คือ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิธีรักษาพยาบาลเบื้องต้น
11. ครูประถมศึกษาร้อยละ 58.40 มีความคิดเห็นว่า ปัญหาในการนันทนาการของชุมชน คือ สถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจมีน้อย และในการแก้ปัญหา ควรจัดให้มีการให้ความรู้ด้านการเล่น บริการด้านอุปกรณ์ เครื่องเล่นและจัดทำสถานที่ในการพักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอ
12. ครูประถมศึกษาที่มีความคิดความสนใจมีบทบาทในกิจกรรมด้านนันทนาการของชุมชนมากเป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 29.20 อันดับสอง คือ ด้านวัฒนธรรมประเพณี ร้อยละ 25.80 อันดับสาม คือ ด้านอาชีพ ร้อยละ 23.20 อันดับสี่ คือ ด้านการเมืองการปกครอง ร้อยละ 16.40 และอันดับห้า คือ ด้านอนามัย ร้อยละ 6.40
13. ครูประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า อุปสรรคในการมีบทบาทต่อกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของชุมชน คือ การที่ครูไม่มีเวลา ไม่สามารถแบ่งเวลาได้ ร้อยละ 87.20 ในด้านสิ่งแวดล้อม คือ สภาพภูมิประเทศไม่อำนวย ร้อยละ 73.60

Procedures

1. The sample under this study consisted of 119 male and 131 female elementary school teachers under the Office of Prachinburi Provincial Primary Education. The teachers were selected by means of simple random sampling from 19 schools in 5 districts of Prachinburi Province, namely: Muang, Kabinburi, Sa-Kaew, Taphraya and Aranyaprathet.
2. The instrument was a multiple choice and open-ended questionnaire.
3. The collected data were analyzed through percentages and chi-square tests.

Conclusions

1. The opinions of the male and female elementary school teachers on their roles in community activities concerning the promotion of occupation, politics and administration were found to be different at the .05 and .01 level of significance.
2. The opinions of the male and female elementary school teachers on their roles in community activities concerning the promotion of culture and tradition and community recreation were found to be different at the .05 level of significance.
3. The opinions of the male and female elementary school teachers on their roles in the promotion of community health and sanitation were not found to be different at the .05 level of significance.

4. The actual roles of the male and female elementary school teachers in the promotion of occupation, politics and administration and community recreation were significantly different at the .05 and .01 level.

5. The actual roles of the male and female elementary school teachers in the promotion of culture and tradition, community health and sanitation were significantly different at the .05 level.

6. 84.40 per cent of the elementary school teachers considered the lack of water supply as the major problem of agriculture in the community and their solution to solve this problem was the construction of small dams in certain areas. /

7. Regarding vocational extension in the community, 50.40 per cent of the elementary school teachers considered that the encouragement in growing vegetables and raising animals would help increasing the people's income.

8. On the problem of politics and administration in the community, 64.20 per cent of the elementary school teachers considered that people were lacking political knowledge and understanding and that they ignored the importance of general elections. The solution to this problem was the dissemination of knowledge in politics and the democratic way of government.

9. 74.30 per cent of the elementary school teachers considered that the cultural and traditional problems in the community consisted in a lowering of emphasis on customs and traditions. The solution to this problem was to provide training

to instill among youth traditional national values.

10. Regarding community health and sanitation, 70.80 per cent of the elementary school teachers considered that the problems were in a lack of knowledge and understanding in maintaining good health. The solution to this problem was to provide training in basic first aid knowledge.

11. On community recreation problems, 58.40 per cent of the elementary school teachers thought that there were few recreational areas. The solution to this problem was to provide knowledge on recreation, and to provide equipment, materials and play ground space.

12. The elementary school teachers considered that their roles in the community were as follow: 29.20 per cent saw it first for recreation; 24.80 per cent saw it in culture and tradition as second; 23.20 per cent saw it in occupation as third; 16.40 per cent saw it in politics and administration as fourth; 6.40 per cent saw it in health as fifth.

13. The elementary school teachers considered that the obstacles preventing them in participating in various community activities were as follow: for 84.20 per cent it was lack of time and for 73.60 per cent it was the environment.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์
สุมน อมรวิวัฒน์ ซึ่งเป็นผู้ที่จุดไฟแห่งความคิดในการที่จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้แก่ผู้วิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ อาจารย์ พัวพันธ์ ทองหยด, คุณสมมติ วงศ์ศรีรัตน์
คุณติเรก กอนกสิม ที่ได้ให้ข้อคิด คำแนะนำ ตลอดจนแนวทางและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจแบบ
สอบถามที่ใช่เป็นเครื่องมือในการวิจัย อาจารย์ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ ที่ให้คำแนะนำปรึกษา
ทางสถิติ ครูใหญ่และครูในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีทุกท่านที่เป็นตัวอย่าง
ประชากร ซึ่งให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการ
ต่าง ๆ พัฒนาการ และทหารในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ตลอดจน
คุณยุพดี กะจะวงศ์ ที่กรุณาพาไปแจกและเก็บแบบสอบถาม รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ
น้อง พี่ ที่คอยให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือเป็นอย่างดี

และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ "แม่" ที่คอยเป็นห่วงลูกอยู่ทุกขณะจิตและเป็นผู้ที่
คอยเตือนใจลูกว่า "ลูกคือความรักและความหวังของแม่" ทำให้ลูกเกิดความมานะพยายามใน
การที่จะพาดนมาพบกับความสำเร็จในครั้งนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ท

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของความคิดเห็น	8
ความหมายของบทบาท	9
กิจกรรมของชุมชน	10
กิจกรรมของชุมชนในจังหวัดปราจีนบุรี	10
บทบาทของครูในกิจกรรมของชุมชน	16
บทบาทของครูในกิจกรรมค่านิยมของชุมชน	18
บทบาทของครูในกิจกรรมค่านิยมการปกครองของชุมชน	19
บทบาทของครูในกิจกรรมค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน	19

บทที่

หน้า

บทบาทของครูในกิจกรรมค่านิยมของชุมชน	20
บทบาทของครูในกิจกรรมค่านันทนาการของชุมชน	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
การศึกษาและรวบรวมข้อมูล	25
การสร้างและการทดลองเครื่องมือ	25
ตัวอย่างประชากร	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ประวัติผู้เขียน	117

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพทั่วไปของครูประถมศึกษา	31
2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงตอบทบาทของตน ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของชุมชน	35
3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงตอบทบาทของตน ในการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครองของชุมชน	36
4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงตอบทบาทของตน ในการช่วยเหลือส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน	37
5 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงตอบทบาทของตน ในการช่วยเหลือส่งเสริมสุขภาพอนามัยของกนิในชุมชน	38
6 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงตอบทบาทของตน ในการช่วยเหลือสนับสนุนนันทนาการของชุมชน	39
7 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงในการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของคนในชุมชน	40
8 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงในกิจกรรม ด้านการเมืองการปกครอง	41
9 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงในกิจกรรม ด้านวัฒนธรรมประเพณี	42
10 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงในกิจกรรม ด้านอนามัย	43
11 เปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิงในกิจกรรม ด้านนันทนาการ	45
12 เวลาในการมีส่วนร่วมกิจกรรมนันทนาการของครูประถมศึกษา	46
13 การดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของครูประถมศึกษาในกิจกรรมของชุมชน	47
14 ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับโรคที่เกิดขึ้นในชุมชน	48

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับชนิดของนันทนาการในชุมชน 49
16	ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของคนในชุมชน 50
17	ปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของชุมชน ตามความคิดของครู ประถมศึกษา 51
18	ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการแก้ปัญหาทางการเกษตรของชุมชน . . . 52
19	ปัญหาทางการเมืองการปกครองตามความคิดของครูประถมศึกษา 55
20	ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการ เลือกคณะผู้บริหาร 56
21	ปัญหาค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนตามความคิดของครูประถมศึกษา . . . 57
22	ปัญหาค่านิยมสุขภาพอนามัยของชุมชนตามความคิดของครูประถมศึกษา 58
23	ปัญหาค่านันทนาการของชุมชนตามความคิดของครูประถมศึกษา 59
24	ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมของชุมชน คานต่าง ๆ 60
25	ลำดับที่ของกิจกรรมคานต่าง ๆ ที่ครูประถมิศึกษามีความคิดว่าตนมีบทบาท . . . 64
26	สิ่งที่ครูประถมศึกษาคิดว่าครูหรือโรงเรียนประถมศึกษาควรจัดบริการแก่ชุมชน . . 66
27	คุณลักษณะที่ดีของครูประถมศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 69
28	ปัญหาและอุปสรรคของครูประถมศึกษาในการมีบทบาทในกิจกรรมของชุมชน . . 70
29	ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค 71